

Byggbeskrivningarna är framtagna av Svenskt Trä i samarbete med bygg- och trävaruhandeln.

Alla byggbeskrivningar finns på www.byggbeskrivningar.se. Där får du hjälp att måttanpassa utvändiga byggprojekt och att skriva ut materialspecifikationer, arbetsritningar och underlag för bygglövsansökan. Dimensioneringsprogrammet hjälper dig att beräkna rätt dimension för till exempel takbalkar,nockbalkar, pelare eller bjälklag i konstruktionsvirke eller limträ.

När du väljer att bygga med trä, väljer du ett naturligt och förnybart material.

www.byggbeskrivningar.se

ALLMÄNT

Bra att veta om impregnerat trä*	Måla inomhus
Bra att veta om limträ*	Måla utomhus
Bra att veta om trä*	Nymålning av utvändigt trä
Bra att veta om träskivor	Skruv- och spikguide*
Bygglov och anmälan*	Snickarskola

UTVÄNDIGT

Altan*	Garage	Tilläggsisolering av fasad
Attefallshuset*	Grindar*	Trappor*
Bockar	Gästboden*	Trädgårdsboden
Boden*	Jakttorn	Trädgårdskompost
Bryggor	Lekstuga	Trädgårdsmöbler
Carport*	Lusthus	Trädäck på mark*
Cykelförråd	Relaxboden*	Utedass
Enkelboden*	Skateboardramper	Utvändiga träpaneler
Enkelstugan*	Staket och plank*	
Förstukvist*	Tak över uterum*	

INVÄNDIGT

Bastu*	Montera lister och profiler
Invändiga träpaneler	Snickra med limfog
Lägga trägolv	

RENOVERING

Bygga innervägg	Takpåbyggnad
Byta fönster*	Tillbyggnad
Montera dörr	

* Byggbeskrivningen finns som tryckt broschyr hos din närmaste bygg- och trävaruhandlare. Övriga byggbeskrivningar finns på www.byggbeskrivningar.se.

Innehållet i byggbeskrivningen bygger på information som tillhandahållits av olika experter och materialleverantörer. Föreningen Sveriges Skogsindustrier tar inte något ansvar för skada som må orsakas på grund av innehållet i byggbeskrivningen. Rättigheterna till innehållet i denna byggbeskrivning tillkommer Föreningen Sveriges Skogsindustrier. Innehållet skyddas enligt upphovsrättslagen. Missbruk beivras. Kopiering av innehållet är förbjudet.
© Föreningen Sveriges Skogsindustrier, 2019.

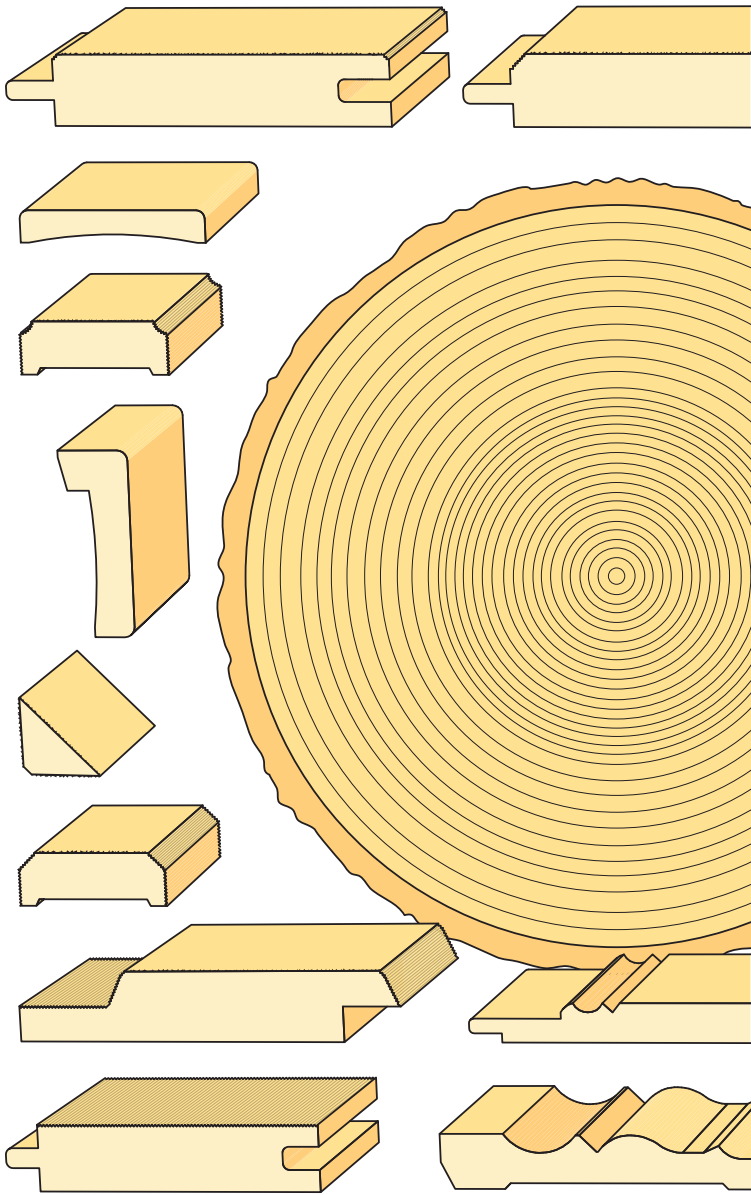
Skogsudden, 351 89 Växjö
Telefon 0470-890 00
www.sodra.com

INFORMATIONEN ÄR
FRAMTAGEN AV:

www.byggbeskrivningar.se

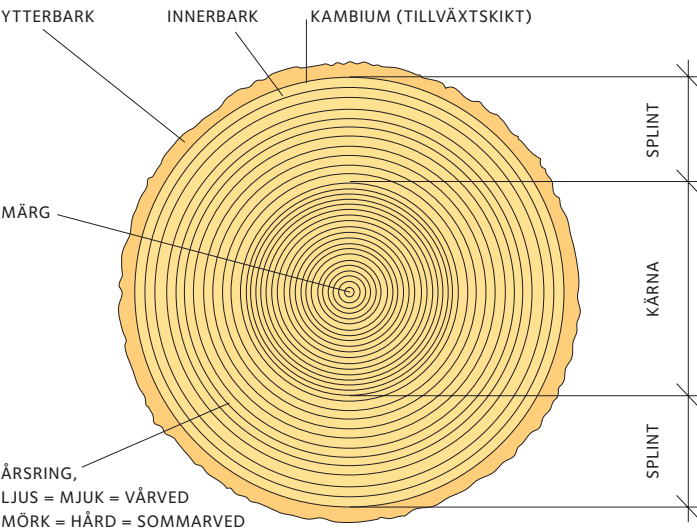
Bra att veta om trä

1 Träets egenskaper

Trä är ett naturmaterial som efter användning kan återföras i det ekologiska systemet utan att förstöra miljön. Det är ett beprövat byggmaterial, det finns trähus som är över 1 000 år gamla.

De flesta byggmaterial innehåller fukt och påverkas av temperatur- och fuktvariationer. Trä sväller något vid fuktupptagning och krymper något vid uttorkning. En bräda som är till exempel 95 bred vid 16 % fuktkvot (fuktkvot = kvot av vattnets vikt och träets torrsvikt) har efter nedtorkning till 10 % fuktkvot krympt cirka 1,5 mm på bredden. Trä tar upp och avger fukt snabbast från ändträ (kapytor) som därför bör skyddas.

Furu och gran till byggnadsvirke torkas efter sågning till cirka 16 % fuktkvot. Trä avsett till snickerier håller en fuktkvot på 8 – 12 %.

Alla mått är i mm där inget annat anges.

2 Sortering

Gran och furu sorteras vanligen i kvaliteterna G4-0 och G4-1, G4-2 och G4-3. G4-0 och G4-1 är de bästa kvaliteterna. Annan sortering förekommer.

Som byggvirke används i huvudsak G4-2 men även G4-3. Till invändiga panelbrädor, lister och golvträ används främst G4-0 och G4-1.

För bärande konstruktioner, till exempel takstolar och golvbjälkar används konstruktionsvirke som indelas i olika hållfasthetsklasser C14, C18, C24 och C30 enligt SS-EN 338. Vid större spännvidder (över 5,4 m) kan man med fördel använda balkar av limträ.

Impregnerat virke, träskyddsklass NTR/A och NTR/AB som framställs av furu, finns i de vanligaste dimensionerna för läkt, brädor, regler och plank och används utomhus.

3 Att välja sort

Gran är det träslag som i första hand används till byggvirke. Till snickerier används av tradition furu men även gran kan med fördel användas.

Till utvändiga panelbrädor bör gran användas därför att gran (splinten) tar upp vatten långsammare än furu (splinten) och ger därmed en mer beständig fasad.

Undvik i tveksamma fall alltför tunna eller klena dimensioner. En tunn bräda spricker och kupar sig lättare än en tjock. Bärigheten hos en bjälke ökar mest med höjdmåttet. Bärande element av trä som bjälkar, takstolar etcetera ska dimensioneras av erfaren byggnadskonstruktör/ byggnadsingenjör.

Här ser du hur sorterna normalt används
Ungefärliga relationer mellan de olika handelssorterna – kvalitetsklasserna.

Sorteringsregler	Sorterna – kvalitetsklasserna						
SS-EN 1611-1							
4-sidig sortering	–	–	G4-0	G4-1	G4-2**	G4-3	G4-4
2-sidig sortering*	–	–	G2-0	G2-1	G2-2	G2-3	G2-4

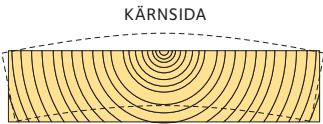
Äldre sorteringsregler	Sorterna – kvalitetsklasserna						
Nordiskt trä – Sorteringsregler, 1994 (Blå boken)	A				B	C	D
	A1	A2	A3	A4			
Sortering av sågat virke av furu och gran, 1960 (Gröna boken)	O/S				Kvinta	Utskott	Vrak
	I	II	III	IV	V	VI	VII

* 2-sidig sortering, G2 används sällan i Sverige.
** Vanligaste byggvirket.

Virkeskvaliteter
Vanliga trävaror med lämpliga handelssorter och träslag.

Typ av trävara	Sort	Träslag
Dimensionshyvlat virke	G4-2 – G4-3	Gran och furu
Konstruktionsvirke	G4-0 – G4-2	Gran och furu
Underlagsspont	G4-2 – G4-3	Gran
Formvirke	G4-4 eller bättre	Gran och furu
Emballagevirke	G4-3	Gran och furu
Utvändiga panelbrädor och vindskivor	G4-2 eller bättre	Gran
Invändiga panelbrädor	G4-1 eller bättre	Furu och gran
Planhyvlat virke för invändiga snickerier	G4-1 eller bättre	Furu
Golvbrädor	G4-2 eller bättre	Furu och gran
Staket och plank	G4-2 eller bättre	Gran, eventuellt impregnerad furu
Lister	A – B	Furu enligt SS 232811

Invändiga lister, till exempel sockellist, foderlist och taklist indelas efter användning. Två sorter förekommer, sort A och B enligt svensk standard SS 232811. Sort A föreskrivs om trälisten ska ges en genomsynlig eller laserad ytbehandling. Vid täckmålning eller foliering räcker det att använda sort B.

En brädas ena flatsida är vänd mot centrum av den ursprungliga stocken. Den sidan kallas kärnsida, det vill säga är vänd mot kärnan. Om brädan får röra sig fritt kan den kupa sig något vid torkning (årsringarna strävar att räta ut sig). Man brukar ha kärnsidan synlig i till exempel paneler och golv då den anses mindre sprickbenägen och lämpligast att måla på.

Bra att veta om trä

4 Impregnerat trä

Trä impregnerat enligt SS-EN 351-1 och NTR Dokument nr 1:2017 beskriver fyra träskyddsklasser impregnerat trä av furu: NTR/M, NTR/A, NTR/AB och NTR/B. NTR Dokument nr 1:2017 Del 2 beskriver en träskyddsklass impregnerat trä av gran: NTR/Gran. Träskyddsklass NTR/M är främst avsedd för konstruktioner i havsvatten (salthalt 0,5 – 3 procent) på västkusten.

Träskyddsklass NTR/A och NTR/AB motsvarar det man i dagligt tal brukar kalla tryckimpregnerat trä. Träskyddsklass NTR/A används där trä är i kontakt med mark, sötvatten eller bräckt vatten samt konstruktioner ovan mark där personsäkerheten kräver att det inte försvagas eller som kan vara svåra att inspektera eller byta ut. Exempel på användnings-område är stolpar, utvändiga trappor, tralläkt direkt på marken och balkonger med mera. Träskyddsklass NTR/AB används till trä ovan mark som är utsatt för väder och vind eller kondens men som inte är i kontakt med mark eller vatten och där utbyte av skadade delar eller personsäkerheten inte är av avgörande betydelse. Exempel på användningsområden är tralläkt ovan mark, staket och plank, vindskivor och utvändiga panel-brädor.

Träskyddsklass NTR/B används endast för färdigbearbetade utvändiga snickerier såsom fönster och ytterdörrar. Träskyddsklass NTR/Gran används till utvändiga panelbrädor, vindskivor, vattbrädor, ströläkt, bärläkt och spikläkt.

Företag som producerar impregnerat trä enligt NTR-standard står under kontroll av SP, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut. NTR-virket märks paketvis med nedanstående kvalitetsmärken. För sågat och hyvlat NTR-virke gäller även styckvis märkning med antingen NTR-märken eller motsvarande färgmärkning.

 FÄRGGOD: BLÅ	 FÄRGGOD: VIT	 FÄRGGOD: GUL	 FÄRGGOD: RÖD	 FÄRGGOD: ORANGE
---	---	---	---	--

Impregnerat NTR-klassat trä kostar lite mer än obehandlat trä men bör användas till utsatta byggprodukter där risk för röta eller insekts-angrepp föreligger.

Extra viktigt är att använda NTR-klassat trä i kontakt med mark eller vatten, eller där det är motiverat från säkerhetssynpunkt (till exempel balkonger och trappor), eller där det blir besvärligt och förenat med höga kostnader att byta ut.

Virke impregnerat med kreosot ska inte användas i bostadshus och bör inte användas i trädgårdsbygge.

Impregnerat virke träskyddsklass NTR/A och NTR/AB finns normalt i lager hos din bygg- och trävaruhandlare. Där kan du också få mer information om hur virket får användas.

- Till följande utomhuskonstruktioner bör du välja tryckimpregnerat:
- Bärande konstruktioner i saltvatten (salthalt 0,5 – 3 procent)
 - virke träskyddsklass NTR/M (på västkusten), virke träskyddsklass NTR/A i övrigt saltvatten.
 - Trä i sötvatten och i kontakt med mark
 - virke träskyddsklass NTR/A.
 - Oskyddat trä utomhus på mark, betong, sten eller asfalt
 - virke träskyddsklass NTR/A.
 - Oskyddat, fuktutsatt trä, ovan mark
 - virke träskyddsklass NTR/AB.
 - Trä ovan mark i färdiga utvändiga snickerier
 - virke träskyddsklass NTR/B.

Läs mer i byggbeskrivning *Bra att veta om impregnerat trä*.

5 Limträ

Med limträ menas balkar eller pelare bestående av flera ihoplimmade brädor (lameller) med fiberriktningen i elementets längdriktning.

Limträ är ett konstruktionsmaterial som tillverkas i olika hållfasthets-klasser. Limträprodukter uppfyller högt ställda krav enligt en gemensam europeisk standard och de är underkastade mycket stränga kontrollrutiner vid tillverkningen. Företag som producerar limträ är underkastade kontroll av SP, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, som är ett ackrediterat certifieringsorgan.

Tillverkningsstandard är hållfasthetsklass GL30 för limträ. Bokstäverna GL står för Glulam. Siffran 30 anger ett värde på hållfastheten. Efter siffran anges bokstaven c eller h, där c = combined, kombinerat limträ, h = homogeneous, homogent limträ. Limträbalk med breddmått smalare än 90 mm (klyvbalkar) har hållfasthetsklass GL28cs där bokstäverna cs = combined split, kombinerat klyvsågat limträ.

Från utseendesynpunkt finns olika utseendeklasser. Lagerdimensioner (se tabeller nedan) tillverkas med så kallade Renhyvlade ytor enligt svensk standard. Limträ tillverkas främst av gran, som är ljust gulvitt till färgen och limfogarna är i det närmaste osynliga.

Det lim som används till limträ uppfyller kraven för Limtyp I i limträ-standarden, vilket innebär att limträet kan användas i samtliga klimat-klasser. Limträ ska användas väl skyddat för nederbörd och annan fuktpåverkan.

Limträbalkar och -pelare levereras normalt obehandlade med någon form av skyddsemballage från limträtillverkaren.

Läs mer i byggbeskrivning *Bra att veta om limträ*.

6 Lagring och hantering

Virke kan för det mesta lagras utomhus om det skyddas mot nederbörd, solstrålning, smuts och markfukt. Trä som ska användas synligt inom-hus, bör dock lagras i ett luftigt och torrt utrymme med inomhusklimat.

En kupévärmare på låg effekt kan användas. Stapla virket med läkt emellan och fixera det, det vill säga lås virket så att det inte har möjlighet att kupa eller vrida sig. Det går utmärkt att använda spännband.

Bygg med torrt virke. Det är lättare att bearbeta och du slipper problem med sprickor och formförändringar. Fukt kan ge upphov till mikrobiell påväxt. Skydda ditt trä mot fuktupptagning från angränsande material, som betong. **Observera** att det gäller även impregnerat trä.

7 Mått

Tvärsnittsmått och tillåtna måttavvikelser för sågat virke

Måtten för sågat virke gäller vid fuktkvot 20 %. Från börmåttet tilläts följande toleranser på virket:

	Tillåtna måttavvikelser			
Tjocklek och bredd	t.o.m. 100 mm	– 1 mm	+	3 mm
	över 100 mm	– 2 mm	+	4 mm
Längd *	1 800 – 6 000 mm	– 0 mm	+	50 mm

* Ingen minustolerans tilläts.

Om överlängd är ett problem ska plustolerans specificeras i kontrakt.

Tvärsnittsmått och tillåtna avvikelser för hyvlat virke

Måtten för hyvlat virke gäller vid fuktkvoten 20 % enligt nedanstående tabell. Från börmåttet tilläts följande avvikelser på virket:

	Tillåtna måttavvikelser			
Tjocklek och bredd	t.o.m. 100 mm	± 1,0 mm		
	över 100 mm	± 1,5 mm		

8 Fem goda råd

- Planera leveranserna och förbered uppställningsplats för virket!
- Kontrollera träet vid lossning och reklamera eventuella felaktigheter snarast och innan virket används!
- Skydda trä mot nederbörd, solstrålning, nedsmutsning och markfukt under lagring och montering!
- Lagra träet luftigt och se till att fukt inte stängs inne under presenningar och dylikt!
- Trä för inbyggnad ska vara torrt och väl skyddat mot fuktupptagning från avgränsande material, till exempel betong och asfalt. Se till att stommen kommer under tak eller skyddas mot regn så snart som möjligt efter det att den rests!

9 Virkesåtgång

Omräkningstabellen för beräkning av åtgång (lm/m²).

Observera att spill inte är medräknat. En god tumregel är att alltid räkna med 10 – 15 procent spill på grund av avkapning.

Sågat virke		Hyvlat virke		Spontat virke (tjocklek 12 – 33)	
 BREDD		 BREDD		 TÄCKANDE BREDD	
Bredd (mm)	Virkesåtgång (lm/m²)	Bredd (mm)	Virkesåtgång (lm/m²)	Täckande bredd (mm)	Virkesåtgång (lm/m²)
50	20,00	45	22,22	–	–
63	15,87	58	17,24	–	–
75	13,33	70	14,29	60	16,67
100	10,00	95	10,53	85	11,76
125	8,00	120	8,33	110	9,09
150	6,67	145	6,90	135	7,41
175	5,71	170	5,88	160	6,25
200	5,00	195	5,13	–	–
225	4,44	220	4,55	–	–

Exempel: En väggyta på 10 m² ska kläs med en spontad panel som har en täckande bredd av 85 mm. Åtgången blir 11,76 lm/m², det vill säga 10 m² x 11,76 = 117,6 lm (exklusive spill).

10 Virkesbenämningar

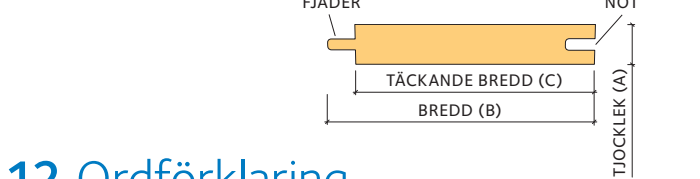
Benämningarna är i praktiken inte klart avgränsade. De varierar mellan sågverk och bygg- och trävaru-handel och lokalt över landet.

* Sparrar och bjälkar är virke med ingen eller högst 25 skillnad mellan tjocklek och bredd. För dimensioner till och med 175 x 200 används van-ligen benämningen sparrar och för grövre dimensioner bjälkar.

11 Sortiment

Bygg- och trävaruhandlarna har ett rikt sortiment av virkesdimensioner och kvaliteter. Virket kapas vanligen i de standardiserade längderna 1 800, 2 100, 2 400 – 5 400 mm, det vill säga multiplar av 300 mm mellan 1 800 och 5 400 mm. Hos sågverk samt bygg- och trävaruhand-lare lagerhålls normalt längder upp emot 5 400 mm. Större längder och exaktkapade längder kan beställas. Virke vid större längder är ofta fingerskarvat. På nästa uppslag visas de vanligaste profilerna och dimensionerna. Sortimentet kan givetvis variera mellan olika bygg- och trävaruhandlare. Ytterpaneler har oftast en sågad sida, i regel finsågad, eftersom målarfärg fäster bättre på sågad yta.

Mått anges i millimeter. För spontat virke och paneler anges största bredd. Täckande bredd och åtgång redovisas i tabellen under punkt 9 *Virkesåtgång*.

12 Ordförklaring

Sågat virke, virke med fyra sågade sidor.

Dimensionshyvlat virke, virke som hyvlats på fyra sidor för att erhålla ett visst tvärsnittsmått. Har utseendemässigt lägre kvalitet än planhyvlat virke och används främst för inbyggnad.

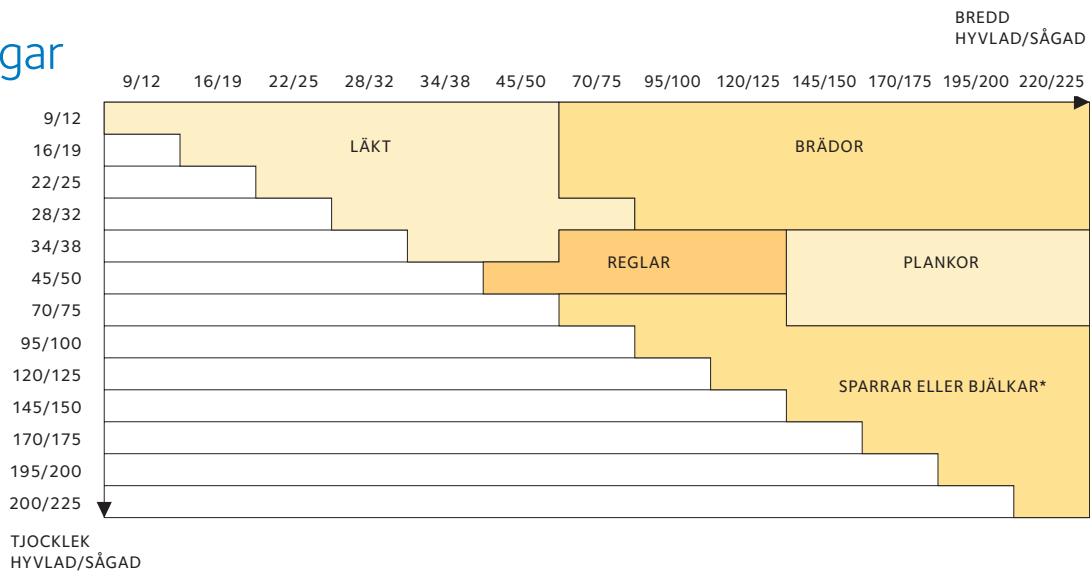
Råhyvlat (råplanat) virke, virke med rektangulärt tvärsnitt, en flatsida sågad (godsidan) och övriga sidor hyvlade eller rillade.

Planhyvlat (släthyvlat) virke, virke med fyra hyvlade sidor. Har utseendemässigt en högre kvalitet än dimensionshyvlat virke och används främst för synliga ytor inomhus.

Finsågad yta, virke som sågats efter torkning. Minst en flatsida har band- eller cirkelsågad yta. Används främst till utvändiga panelbrädor eftersom målarfärg får bättre fäste på en finsågad yta.

Spontat virke, virke med fjäder på den ena kantsidan och not (ränna, spår) på den andra för sammanfogning. Not + fjäder = spontfog.

Falsat virke, virke, vanligtvis panelbrädor, med längsgående vinkelrät nedskärning på kanterna som gör att två brädor överlappar varandra vid sammanfogning.

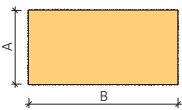

13 Vanliga profiler och dimensioner

Utöver följande sortiment förekommer andra profiler och dimensioner. **Observera** att bygg- och trävaruhandlarna ofta inte lagerhåller alla trävaror som visas här.

Sågat virke

Fyra sågade sidor.

A x B		
12 x 25	38 x 75	100 x 100
38	100	
50	125	125 x 125
	150	
19 x 25		150 x 150
50	50 x 50	
75	75	
100	100	
125	125	
	150	
25 x 25	175	
38	200	
50		
100	75 x 75	
125	150	
150	200	

Hyvlat virke

Fyra hyvlade sidor.

Fyra rundade eller fasade hörn.

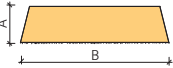
A x B		
22 x 45	34 x 45	70 x 70
70	70	
95	95	95 x 95
120	120	
145	145	
170		
195	45 x 45	
	70	
28 x 70	95	
95	120	
	145	
	170	
	195	
	220	

Hyvlat virke benämns ofta dimensionshyvlat virke, det vill säga virke som hyvlat för att erhålla ett visst tvärsnittsmått. Det har utseendemässigt en lägre kvalitet än planhyvlat virke och används företrädesvis för inbyggnad.

Gjutlist

En sågad sida.

Tre hyvlade sidor.

A x B

10 x 70

17 x 70

Gjutlist trekantslist

Sågad.

Tre sågade sidor.

Hyvlat.

Tre hyvlade sidor.

A x B

25 x 25 15 x 15

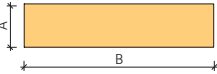
50 x 50

21 x 21

75 x 75

Planhyvlat virke

Fyra hyvlade sidor.

A x B

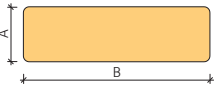
9 x 22	22 x 22	34 x 34
28	28	45
34	34	70
45	45	95
70	70	120
95	95	145
	120	
16 x 22	145	45 x 45
28	170	70
34	195	95
45		120
70	28 x 70	145
95	95	
120		
145		

Planhyvlat virke har utseendemässigt en högre kvalitet än hyvlat (dimensionshyvlat) virke och används invidigt företrädesvis för synliga ytor.

Tralläkt

Fyra hyvlade sidor.

Fyra rundade hörn.

A x B*

22 x 70

95

28 x 95

34 x 95

* även 120 och 145 mm bredd förekommer.

Slätspont utan underfogning

Fyra hyvlade sidor.

A x B

20 x 70

95

120

145

170

C (täckande bredd)

60

85

110

135

160

27 x 70

95

120

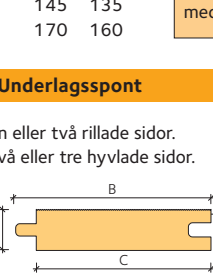
145

160

Underlagsspont

En eller två rillade sidor.

Två eller tre hyvlade sidor.

A x B

17 x 95

120

145

85

110

135

23 x 95

120

145

135

20 x 95

120

145

85

110

135

Alla ytor på underlagsspont ska bearbetas. En sida är rillad, den andra är hyvlad eller rillad. Syftet är att få bort näringsämnen från ytan. Rillningen ska vara utformad utifrån detta syfte.

14 Utvändiga panelbrädor

Panelbrädor som ska användas som utvändig panel ska ha en finsågad eller rillad yta mot framsidan för att ytbehandlingen ska få bättre fäste i träunderlaget. I standarden SS 232813 anges att samtliga kantsidor som färgen ska fästa på ska vara rillade. Hörn som ska ytbehandlas och som är skarpare än 45° ska vara rundade eller fasade med 2 mm radie eller fasning med rillning. Till utvändiga panelbrädor används gran.

Ytterpanelbräda

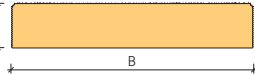
En finsågad framsida.

En hyvlad baksida.

Kanterna är rillade.

Två rundade eller fasade hörn

med rillning.

A x B

22 x 45

70

95

120

145

170

195

28 x 95

120

145

170

195

Enkelfasspont

En finsågad framsida.

Tre hyvlade sidor.

Fasen och underkanten

är rillade. Ett rundat eller

fasat hörn med rillning.

Liggande montering

rekommenderas.

A x B

22 x 95

120

145

C (täckande bredd)

85

105

130

Spontad ytterpanel

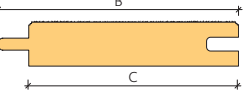
En finsågad framsida.

Tre hyvlade sidor.

Två rundade eller fasade hörn

med rillning.

Stående montering rekommenderas.

A x B

22 x 95

120

145

85

105

130

Spontad ytterpanel kombineras vanligen med lockläkt.

Fjällpanel

En finsågad framsida.

En hyvlad baksida.

Kanterna är rillade.

Liggande montering

rekommenderas.

A x B

22 x 120

102

Lockläkt

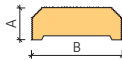
En finsågad framsida. En hyvlad baksida.

Kanterna är finsågade. Faserna är rillade.

Stående montering rekommenderas.

A x B

16 x 45

Allmoge lockläkt

En finsågad framsida. En hyvlad baksida.

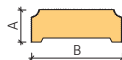
Två hyvlade kälor med rillning.

Kanterna är finsågade.

Stående montering rekommenderas.

A x B

16 x 45

Falsad spårpanel med fasade kanter

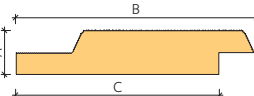
En finsågad framsida.

Tre hyvlade sidor.

Faserna och spåret är rillade.

Två rundade eller fasade hörn med rillning.

Stående montering rekommenderas.

A x B

22 x 120

145

C (täckande bredd)

102

127

15 Invändiga panelbrädor

Spontad spårpanel med raka kanter

Fyra hyvlade sidor.

A x B

12 x 70

95

120

C (täckande bredd)

60

85

110

15 x 70

95

120

21 x 95

120

145

85

110

135

Spontad spårpanel med fasade kanter

Fyra hyvlade sidor.

A x B

12 x 70

95

120

15 x 70

95

120

21 x 95

120

145

C (täckande bredd)

64

85

110

85

110

85

110

85

110

135

85

110

135

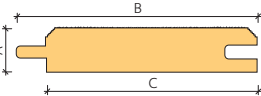
Dubbelfasspont

En finsågad framsida.

Tre hyvlade sidor.

Faserna är rillade.

Stående montering rekommenderas.

A x B

22 x 95

120

145

C (täckande bredd)

85

105

130

Stockpanel*

Fyra hyvlade sidor.

Liggande montering rekommenderas.

A x B

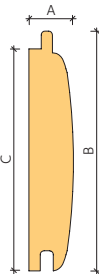
22 x 120

28 x 145

C (täckande bredd)

105

130

* ej svensk standard.

16 Lister

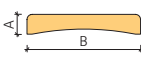
Liksidig foderlist

A x B

12 x 27

15 x 43

21 x 69

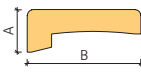

Klackfoder

A x B

21 x 43

56

Sockellist

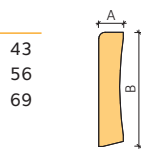
A x B

9,5 x 43

12 x 43

56

69

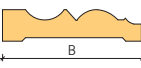
Exempel på allmogefoderlist*

A x B

15 x 69

21 x 95

* profilering kan utformas fritt, men hänsyn bör tas till lokal historisk förebild.

Exempel på allmogesockellist*

A x B

15 x 95

21 x 120

17 Exempel på dimensioner och kvaliteter för virke

Alla mått är i mm där inget annat anges.

För ytterligare information om träkonstruktioner och detaljlösningar finns även *Trärådhuset*, www.traradhuset.se och *TräGuiden*, www.traguiden.se.

1 Nockplanka

Hyvlat, 45 x 120 – 145, sort G4-2, gran.

2 Takstol

Hyvlat konstruktionsvirke, c 1200.

3 Vattbräda

Hyvlat, 22 x 120 – 145, sort G4-2 eller bättre, gran, alternativt impregnerat träskyddsklass NTR/AB.

4 Vindskiva

Finsågad yta, 22 – 28 x 120 – 145, sort G4-2 eller bättre, gran, alternativt impregnerat träskyddsklass NTR/AB.

5 Räckesöverliggare

Hyvlat, 34 x 95, sort G4-1 eller bättre, gran, alternativt impregnerat träskyddsklass NTR/A eller NTR/AB.

6 Spjåla

Finsågad yta, 22 x 70 – 145, sort G4-2 eller bättre, gran, alternativt impregnerat träskyddsklass NTR/AB.

7 Överliggare

Hyvlat, 45 x 95 – 145, sort G4-1 eller bättre, gran, alternativt impregnerat träskyddsklass NTR/AB.

8 Staketbräda

Finsågad yta, 22 x 70 – 145, sort G4-2 eller bättre, gran, alternativt impregnerat träskyddsklass NTR/AB.

9 Tvärregel

Hyvlat, 45 x 95, sort G4-2 eller bättre, gran, alternativt impregnerat träskyddsklass NTR/AB.

10 Stolpe

Hyvlat konstruktionsvirke, 45 x 95 – 145, alternativt impregnerat träskyddsklass NTR/A eller NTR/AB, c 1200. Infästes till ingjuten stolpsko enligt ritning.

11 Tralläkt

Hyvlat, 22 – 34 x 95 – 145, sort G4-2 eller bättre, impregnerat träskyddsklass NTR/AB. Rekommenderade centrumavstånd på underliggande bjälkar eller regler med hänsyn till tjocklek på tralläkt: 22 – maximalt centrumavstånd 400, 28 – maximalt centrumavstånd 600, 34 – maximalt centrumavstånd 800.

12 Bjälke

Hyvlat konstruktionsvirke, 45 x 220, impregnerat träskyddsklass NTR/A, c 600 eller enligt dimensionering.

13 Kortling

Hyvlat konstruktionsvirke, 45 x 95 – 220.

14 Vaggregel

Hyvlat konstruktionsvirke, 45 x 95 – 220, c 600 eller enligt dimensionering.

15 Syll

Hyvlat konstruktionsvirke, 45 x 95 – 220.

16 Hammarband

Hyvlat konstruktionsvirke, 45 x 95 – 220.

17 Golvbjälke

Hyvlat konstruktionsvirke, 45 x 220, c 600 eller enligt dimensionering.

18 Golvträ

Slätspont 27 x 95 – 145, sort G4-2 eller bättre, täckande bredd 85 – 135.

19 Innerväggspanel

Profilhyvlat, 15 x 70 – 120, sort G4-1 eller bättre.

20 Spikregel

Hyvlat, 34 x 45 – 70, sort G4-3 eller bättre.

21 Foder

Finsågad yta, 22 x 120 – 145, sort G4-2 eller bättre, gran.

22 Knutbräda

Finsågad yta, 22 x 120 – 145, sort G4-2 eller bättre, gran.

23 Ytterpanel

Finsågad yta, 22 x 95 – 145, sort G4-2 eller bättre, gran.

24 Underlagstak

Underlagsspont, 17 x 95, sort G4-2 – G4-3, gran, täckande bredd 85.

25 Ströläkt

Sågat, 25 x 25, sort G4-3.

26 Bärläkt

Sågat, 25 x 38, sort G4-2.

